

Bir katolik tarikatı:

Ali Murat YEL

Opus Dei

Insan hafızası ne kadar da çabuk unuttur! Ayrılkçı Tupac Amaru gerillalarının ev-

velki yıl Aralık ayında Peru'nun başkenti Lima'da Japon büyükelçiliğinin bahçesinde verilen bir partiyi basıp 126 gün boyunca davetlileri rehin alması artık belleklerimizden tamamen silinmiş durumda. Ancak bu olayı size yeniden hatırlatmamızın sebebi hafızanızı ölçmek değil elbette. Peru devlet başkanı Alberto Fujimori bu hadisenin çözümünde arabuluculuk yapması için Lima başpiskoposu (cizvit) Kardinal Augusto Vargas Zamora'yı atlayıp ülkenin öbür ucundan -aynı zamanda bir Opus Dei üyesi olan- Piskopos Juan Luis Cipriani'yi çağırmişti. Bunun sebebi elbette Fujimori'nin cizvitlere karşı Opus Dei'ye sempati duyması değil; fakat bu, Opus Dei'nin Peru da dahil olmak üzere bütün Latin Amerika ülkelerinde hükümetler, ordular ve iş dünyasına ne kadar nüfuz ettiğinin bir göstergesidir. Genel olarak Avrupa ülkelerinde bu kadar nüfuzlu olmamasına karşılık, İspanya bir istisna teşkil eder. Koyu bir katolik dindar olan Jose Maria Aznar'ın siyasi zaferinden sonra kurulan hükümette Opus Dei elitlerine de yer verilmiştir. Aslında Opus Dei'nin İspanya'daki etkisi Aznar hükümetiyle de başlamamıştı. General Francisco Franco'nun kabinesinde de en az üç tane Opus Dei üyesi mevcuttu. Bu bakanların içinde belki de en çok tanınmış olanı ise o dönemin spor bakanı Juan Antonio Samaranch'dı. 1980'den beri Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) başkanlığını yapan Samaranch daha önce de İspanya'nın Moskova büyükelçisi olmuştu. Fakat 2002 Salt Lake City (Utah) Olimpiyatları ile ilgili rüşvet iddialarının ortaya çıktığı günlerde tekrar gündeme gelen Samaranch daha çok Opus Dei üyeliğiyle öne çıkmıştı.¹ Ya da, Pedro Almodavar'ın *Matador* isimli filmini seyrederken, boğa güreşini bıraktıktan sonra öğretmenlik yapmaya başlayan Diego Montes'in (Nacho Martinez) öğrencilerinden biri olan Angel'in (Antonio Banderas) annesinin (Julieta Serrano) bir Opus Dei üyesi olduğunun farkına varabildiniz mi? Diğer üyeler gibi çile uygulamaları yapan ve oğlunu sıkı bir disiplinle yetiştiren bu kadın çocuğunda ileride ortaya çıkacak olan psikolojik problemlerin de sebebiydi.²

1 Farrell, Michael J. 1999. "Olympic ideals trashed by abuses", *National Catholic Reporter*, 05.02.99, c. 35 sayı 14, s. 20-22; Jennings, Andrew 1999. "The lords of the kings", *Village Voice*, 23.03.99, c. 44 sayı 11, s. 190.

2 Morgan, Rikki 1992. "Pedro Almodavar's Matador: Degenderising gender?", *Journal of Gender Studies*, Mayıs 1992, c. 1, sayı 3, s. 399-404.

Yaklaşık son iki asırdır “Batılılaşma”ya çalışan ülkemizde Batı ve onun sosyal ve kültürel değerleriyle ilgili maalesef pek fazla çalışma yapılmamaktadır. Tabii ki böyle bir eleştiri genişletilerek üniversitelerimizde Batı ile alakalı bölümlerin olmaması (Boğaziçi Üniversitesi “Centre for Comparative European Studies (CECES)”, Marmara Üniversitesi Avrupa Topluluğu Enstitüsü ile çeşitli üniversitelerdeki bir kaç filoloji bölümü hariç), Batı’nın genel olarak sadece iki aşırı uçta, yani sonuna kadar onu reddetmek veya her şeyi ile onun gibi olmak şeklinde ele alınması (fakat burada da keyfiyet problemi söz konusudur) ve genel olarak Batı’ya dair edinilen bilginin kulaktan duyma bir malumat olduğu tarzında genişletilebilir. Ülkemiz eğitim amaçlı olarak uzun süreden beri Batı’ya yüksek lisans ve doktora derecesi almak üzere öğrenci göndermektedir. Bu öğrencilerimiz de maalesef yine Türkiye konulu tez çalışmaları yapmaktadır. Gönderilen bu öğrenciler içinde Batı ile alakalı bir konuyu ele alıp araştıranların sayısı bir elin parmaklarının sayısını geçmemektedir. Bu yazıda Batı’da kurulup gelişen ve bugün hemen hemen bütün dünyaya yayılmış olan bir kuruluşu ele alarak Türk insanına Batı’nın bir kültürel ögesi hakkında kısa da olsa bilgi vermeyi amaçlıyoruz.

Makalede öncelikle Katolik Kilisesi içinde müstakil bir piskoposluk olarak yer alan Opus Dei ve kurucusu Josemaría Escrivá’nın kısaca hayat hikayesi ve teşkilatı hangi amaçla ve nasıl kurduğundan bahsedilecek, daha sonra da piskoposluğun tarihi gelişimi ve özellikle de bugünkü durumu hakkında bilgi verilecektir.

Opus Dei Katolik Kilisesi’nin bir şahsi piskoposluğudur (*Prelature of the Catholic Church*). Opus Dei, “Tanrı’nın İşini” demektir ve cemaatin tam ismi “Kutsal Haç Piskoposluğu ve Opus Dei” olmakla birlikte, çoğu zaman Opus Dei Piskoposluğu veya sadece Opus Dei olarak da anılır. Cemaatin kurucusu sık sık organizasyonun adının “Escrivá’nın Eseri” değil, “Tanrı’nın Eseri” olduğunu vurgulamıştır.

Opus Dei, 2 Ekim 1928 tarihinde Kutsalınmış Josemaría Escrivá tarafından Madrid’te kurulmuştur. Günümüzde dünyanın çeşitli ülkelerinden yaklaşık 80.000 kişinin -2.000’i rahip olmak üzere- bu piskoposluğa üye olduğu belirtilmektedir. İlk önce bir erkek cemaati olmasına rağmen Escrivá bu fikrini kısa sürede değiştirmiş ve 14 Şubat 1930 tarihinde kadın şubasının de açılmasına karar verilmiştir. Yine, bir “*lay* – din adamı olmayan” cemaati olarak tasarlandığı halde Escrivá üyelerinin manevi eğitim aldığı rahiplerin “Opus Dei Anlayışı” olmadığı gerekçesiyle 14 Şubat 1943 tarihinden itibaren kendi rahiplerini yetiştirmeye başlamıştır.³

Opus Dei’nin misyonu çok genel olarak, bütün sosyal sınıflara ait hırıs-tıyanlara inançlarına uygun bir hayat tarzı sağlamak ve toplumun her kesiminde bir dindarlaşma olgusunu yaymak şeklinde özetlenebilir.

3 Steigleder, Klaus 1994. “Opus Dei: An insider’s view”, *Free Inquiry*, (22.12.94), c. 15, n. 1, s. 16-20.

Bu amaca ulaşmak için Piskoposluk katoliklere ve “iş ve bu dünyadaki durumu ne olursa olsun” (*Statutes of Opus Dei*⁴, madde 2) diğer bütün insanlara manevi, eğitimsel (*formasyon*) ve dini açılardan yardım etmeyi kendisine vazife edinmiştir. Bu yardım sayesinde İncil öğretilerinin günlük hayatta uygulanması teşvik edilmektedir. Piskoposluk üyeleri için “işin kutsallaştırılması” ise şu 4 prensibin yerine getirilmeye çalışılmasıdır: İş elden geldiğince iyi yapılmalıdır. İş yapılırken kanunlara ve ahlaki kaidelere azami dikkat edilmelidir. Çalışırken Tanrı ile bir nevi iletişim kurulmalıdır. Kişi işini yerine getirirken vatandaşlarına hizmet etme ve toplumunun ilerlemesine katkıda bulunma işiyakı içinde bulunmalıdır.⁵

Josemaría Escrivá

Kuzey İspanya'nın Huesca (Aragon) şehrinin Barbastro isimli kasabasında 9 Ocak 1902'de dindar bir ailenin beş çocuğundan birisi olarak doğan Josemaría Escrivá de Balaguer ilk eğitimini babası Jose'den almıştır. 1915 yılında babasının işleri iyi gitmeyince aile Logroña'ya taşınmak zorunda kalmıştır. Rahiplik çağrısının ilk işaretlerini⁶ de işte burada almıştır. Bir gün bir keşişin kar üzerinde çıplak ayaklarıyla bıraktığı izleri gören Josemaría Tanrı'nın kendisinden bir şeyler istediğini hissetmiş fakat bunun ne olabileceğini tam olarak anlayamamıştır (Estruch, 1995:46). Bu sebeple de rahiplik eğitimine Logroña'da başlamış, daha sonra da Saragosa'da devam etmiştir.

1924 yılında babası ölünce ailesine bakmak zorunda kalan Josemaría, ertesi sene küçük bir kiliseye rahip olarak atanmıştır. Bu görevine daha sonra Saragosa'da devam edecektir. 1927 yılında ise piskoposundan izin alarak hukuk doktorası yapmak üzere Madrid'e gitmiştir. İşte burada, henüz 26 yaşındayken 2 Ekim 1928 günü bir inziva (*retreat*) esnasında Tanrı'nın kendisinden ne beklediğini görerek Opus Dei cemaatini kurmuştur (Ostling, 1984). Bu tarihten itibaren rahiplik vazifesinin yanı sıra Opus Dei'nin gelişmesi için de çalışmıştır. Bunlara ilaveten Madrid Üniversitesi'nde doktora çalışmalarına devam etmiş ve ailesinin geçimi için de özel dersler vermiştir.

4 *Statutes of Opus Dei*, piskoposluğun kuruluş tüzüğü olup iddialara göre üyelerde de dahil hiç kimseye verilmemektedir. Katolik Kilisesi'nde başka organizasyonlarda rastlanmayan bu durumun açıklaması ise Martin'e göre sadece başka örgütlenmelerin de şahsi piskoposluk olmak için müracaatlarını engellemeye yöneliktir (1995:9-10).

5 *Statutes*, madde 86.1, zikreden de Fuenmayor, Amadeo, Valentin Gomez Iglesias, ve Jose Luis Illanes, 1994. *The Canonical Path of Opus Dei*, s. 34-41 (Ter. William H. Stetson), Princeton, New Jersey: Scepter Publishers.

6 *Vocation* olarak adlandırılan bu süreç hristiyan din adamı olmak için kişinin Tanrı'dan bir çağrı alması zorunluluğudur. Yani, Katolisizm'de her isteyen hemen din adamı olmaya kendisi karar veremez. Ancak Tanrı'nın kendisini “çağırdığından” emin olunduktan sonra rahip olma sürecine başlanabilir.

İspanya iç savaşı çıktığında din adamları ve dindarların takibata uğramasına rağmen Josemaría rahiplik görevini yapmaya çalışmış, ancak baskılar artınca Madrid'i terketmek zorunda kalarak Burgos'a yerleşmiştir. 1939'da iç savaş bittikten sonra Madrid'e dönerek doktorasını bitirebilmiştir.

1940 yılında Josemaría Escrivá isminin sonunda yer alan "y Albas" soyadının yerine daha asil görünmesi için "de Balaguer" soyadının eklenmesi için resmen İspanyol devletine müracaat etmiştir. Aynı şekilde, daha sonraları da yardımcısı Alvaro de Partillo'ya da -İsa'nın Petrus'a (taş, kaya) yaptığı gibi- "Saxum" (taş, kaya) lakabını vermiştir. 1930'lu yıllarda da Opus Dei üyeleri olan "çocukları"na yazdığı mektubu Papa'nın resmi dokümanlarında olduğu gibi Latince yazmıştı, fakat bu hadisede ilginç olan nokta o tarihlerde Opus Dei'nin hiç üyesinin bulunmamasıdır.

Josemaría Escrivá 1946 yılında Roma'ya yerleşmiş, Lateran Üniversitesi'nde ilahiyat doktorası yapmış ve daha sonra da Vatikan'ın çeşitli komitelerinde yer almış, Papa XII. Pius'un en güvendiği elemanlardan birisi olmuştur. Bütün bunların yanında Opus Dei ile ilgisini de sürdürmüş çeşitli Avrupa ülkelerine ve 1970 yılında Meksika'ya giderek Opus Dei'nin bu ülkelerde gelişmesi için çalışmalarda bulunmuştur. Aynı şekilde, 1974 ve 1975 yıllarında Orta ve Güney Amerika'ya giderek binlerce insanın katıldığı toplantılar düzenlemiştir.

26 Haziran 1975 tarihinde Josemaría Escrivá de Balaguer Roma'da ölmüş ve dünyanın çeşitli ülkelerinden yüzlerce piskoposun (tam rakamları vermek gerekirse; 69 kardinal ve 1300 piskopos) istekleri üzerine 1981 senesinde kendisi hakkında "aziz ilan etme süreci"⁷ başlatılmıştır. Ölümünden sonra bile onun vesilesiyle pek çok mucize gerçekleştiği ileri sürülmüştür. Mesela bunlardan birisine göre 1976 senesinde Karmelit tarikatı rahibelerinden Concepcion Bouillon Rubia *lipomatosis* denilen ve nadir görülen bir hastalık yüzünden ölmek üzereyken ailesinin Josemaría Escrivá'nın adıyla dua etmeleri üzerine birdenbire ve tamamen iyileşmiştir. Bu mucize Aziz İlan Etme Süreci Doktorlar Komitesi'nce de (*Board of Physicians for the Congregation of the Causes of Saints*) onaylanmıştır.

Monsenyör Escrivá'nın hayatı ve yaptığı işler yaklaşık 10 sene boyunca teferruatlı olarak incelenmiş ve neticede 17 Mayıs 1992 günü St. Peter Meydanı'nda papa tarafından azizliğin ilk basamağı olan "Kutsanmış" (*Blessed*) payesi Escrivá'ya verilmiştir.

Opus Dei Cemaatı

Cemaat'ın kurucusu temel amaçlarını şu şekilde özetlemiştir: "Üyeleri-ne ve diğer insanlara bu dünyada iyi hristiyanlar olarak yaşamaları için ihtiyaç duyacakları manevi vasıtaları sunmaktır".

7 Bkz. Yel, Ali Murat, "Geleneğin Bozulması: Kurtuluş Teolojisi ve Cizvitler", *Divan: İlmî Araştırmalar*, sayı 5 (1998/2): 33-55.

Piskoposluk aynı zamanda bazı spesifik alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlara da hıristiyan oryantasyonu sağlamaktadır. Ancak bu kurumların aktiviteleri dini eğitime yönelik olup kamu menfaatine uygun işler yapmalıdırlar: Mesela, ilk ve orta dereceli okullar ile üniversiteler, mesleki eğitim kursları ve sağlık merkezleri, vb. Piskoposluk kendisiyle ilgili resmi dokümanlarda “kâr amaçlı teşebbüsler, ticari şirketler ve siyasi faaliyetlerde bulunamaz” gibi kayıtlar bulunmasına rağmen ileride de temas edeceğimiz gibi bu konularda –özellikle de siyasi alanda- faaliyet göstermektedir.

Opus Dei’nin faaliyet alanları iki genel başlık altında toplanabilir:

Piskoposluğun “corporate works” (anonim işler) denilen faaliyetlerinde Opus Dei sağladığı yardımların hıristiyan dogmalarına uygunluğunu garanti eder.

Diğer durumlarda ise Opus Dei o kurumun faaliyetlerinde dini dogmalara uygunluğunu garanti etmeden belirli oranda yardımda bulunur. Bu yardımlar çeşitli alanlarda olmakla beraber genellikle rahiplik yapmak (mesela askeri birliklerde yer alan küçük kiliselerin yönetimi) ve din derslerine öğretmen sağlamak şeklinde olabilir.

Piskoposluğun Anonim İşleri

Bu işler Opus Dei üyelerinin kendilerinin veya diğer insanlarla birlikte gerçekleştirdikleri faaliyetleri olup Opus Dei sadece bunların hıristiyanlığa uygun olup olmadığı hususuyla ilgilenir.

Bu faaliyetler her ülkede bu alanlardaki diğer kuruluşların tabi olduğu hukuki ve mali kanun ve kurallara uygun olarak gerçekleştirilir. Burada belirtilmesi gereken önemli bir husus da bu faaliyetlerden Opus Dei’nin değil de onları gerçekleştiren kişilerin bizzat sorumlu olmasıdır. Bir başka deyişle, sponsorluk yapan kurumlar her türlü organizasyonda, hukuki ve mali hususlarda tek mesul tüzel kişiliklerdir.

Faaliyetler genellikle katılımcılardan alınan aidatlar, mali katkılar ve yardımlarla gerçekleştirilmektedir. Bazı durumlarda devlet yardımı alınmakta, eğer bu mümkün olmazsa şahısların yardımları istenmektedir.

Anonim işler arasında özel okullar, üniversiteler, mesleki kurslar, gelişmemiş ülkelerde sağlık merkezleri, çiftçilik kursları, profesyonel eğitim kurumları, öğrenci yurtları, vb. yer almaktadır. Opus Dei’nin bu alanlardaki faaliyetlerinden kısaca bahsetmek gerekirse, Pamplona (İspanya)’da kurulmuş olan Navarra Üniversitesi, Piura Üniversitesi (Peru), La Sabana Üniversitesi (Kolombiya), Asya ve Pasifik Üniversitesi (Filipinler) ve Yüksek İşletme Enstitüsü (IESE, Barselona) gibi yüksek öğretim kurumlarının yanısıra kadınların mesleki eğitim aldıkları Kianda Koleji (Nairobi, Kenya) de Opus Dei tarafından kurulmuştur. Roma’nın sanayi bölgesinde de ELIS denilen ve spesifik ticaret alanlarında uzman yetiştiren bir merkez de Roma belediyesi ve Arnavutluk ve Somali gibi gelişmemiş ülkelerden gelen öğrencilere de eğitim verdiği için İtalyan dışişleri bakanlığı

ğı tarafından finanse edilmektedir. Chicago'nun bir varoşunda kurulmuş olan Midtown Center de farklı ırklardan gelen öğrencilerine lise eğitimi vermektedir. İlahiyat, felsefe ve din eğitimi gibi alanlarda araştırmalar yapan Roma'daki Kutsal Haç Üniversitesi bir Opus Dei kuruluşudur. Mexico City'nin batısında yer alan Toshi ise yine kadınların ticaret alanında iş bulabilmelerini sağlayacak bir eğitim vermektedir.

Burada zikredilen faaliyetlerden de anlaşılacağı üzere Josemaría Escrivá'yı diğer katolik azizlerinden ayıran en önemli özelliği onlar gibi bu dünyayı terk etmeyip topluma nüfuz etme stratejisidir. Bunun en güzel örneği de II. Dünya Savaşı'ndan sonra İspanya ekonomisinin radikal bir değişime ihtiyacı olduğunu görerek 1950 yılında Barcelona'da bir işletme eğitimi veren okul açılması için emir vermesidir. Nitekim bu okul mezunlarından üçü daha sonra (1957) Franco hükümetinde -maliye bakanlığı da dahil olmak üzere- yer almışlardır. Opus Dei'nin temel görüşlerinden birisi de çok çalışma ve başarı olduğundan grup Franco dönemini, "... İspanya'nın gelişen ve verimli bir ekonomik düzene geçiş ve dolayısıyla da sağlam bir toplum oluşturulması süreci" (Varadarajan 1996) olarak değerlendirebilir. Opus Dei'nin Franco İspanyasında güçlenip tanınmaya başlaması sebebiyle Escrivá'nın faşizm ve onun muhafazakar eğilimlerini kullanarak tehlikeli bir şekilde liberalleşmeye başlayan Katolik Kilisesi'ni "kurtarmaya" çalıştığı öne sürülmektedir. Orta Çağ'da olduğu gibi din ve devlet işlerinin birleştirilmesi anlamına gelen "integralizm", Franco'nun temel ideolojisiydi. Faşist hükümetler, siyasi partiler yerine toplumun farklı sektörlerinden gelen (mesela, esnaf, çiftçi ve profesyoneller) modernleştirilmiş loncalar tarafından temsil edilmeliydi. Halbuki Franco rejiminde sadece kapitalistler ve toprak sahipleri böyle bir düzenden memnundu. Tabii ki, bu sistem işçi hareketleri ve siyasi partilerin ortaya çıkmasıyla artık her hangi bir gücü kalmamış Kilise'nin de hoşuna da gidiyordu.⁸ Bu karşılıklı yakınlaşma her ne kadar bir çok İspanyol ve Fransız vatandaşında papanın krallara taç giydirdiği, kilise ile devlet arasında varılan anlaşmaların neticesinde gelen adalet, merhamet ve iyilik duyguları uyandıran nostaljik bir geçmişe özlem uyandırabilir ve hatta Tanrı'nın Krallığı'nı bu dünyada gerçekleştirme fikri hoş gelebilirse de, pek çok katolik de endişeye düşmüş, dahası, piskoposluğun faaliyetlerinden şüphelenmeye başlamışlardır.

Zira Opus Dei üyeleri Vatikan'ın haricinde, her geçen gün özellikle eğitim ve medya alanlarında daha çok yer almaya başlamışlardır.⁹ Hele de 1979'da ortaya çıkan ve grup üyelerinin dünya çapında 197 kolej, 694 gazete ve dergi, 52 radyo ve televizyon kanalı, 38 haber ajansı ve 12 sinema şirketinde faaliyet gösterdiklerini açıklayan bir rapordan sonra¹⁰ insanlar dehşete düşmüşlerdir.

8 Lernaux, Penny 1989. "Opus Dei and the 'Perfect Society'", *The Nation*, 10.4.1989, s. 482-487.

9 Estruch, Juan, 1995:xvi, *Saints and Schemers: Opus Dei and its Paradoxes*. Oxford: Oxford University Press.

10 *A.g.e.*, xviii.

Opus Dei hiyerarşik –yani tüm faşist ideolojilerde olduğu gibi üstlere tam itaatin yer aldığı bir cemaat- olarak yapılanmıştır. Genel Başkan’ın genel konsey üyeleriyle danışarak aldığı kararlar üyeler için Tanrı’nın iradesi olarak algılanır. Dolayısıyla, bu kararlar itaat edilmesi gereken emirlerdir. Her ülkenin başında kendisinin istişare edebileceği bir komisyonu olan “Consiliarius” bulunur. Genel Başkan ve bütün Consiliarius’ların rahip olma zorunluğu vardır. Kadın şubesinin başında da Genel Başkan’a bağlı bir merkezi konsey mevcuttur.

Şahsi Piskoposluk

Şahsi piskoposluk (*Personal Prelature*), Katolik Kilisesi içinde bir kurum olup *diocese* (her hangi bir piskoposluğun yönetim alanı) gibi coğrafi bölge ile değil de şahıslarla tarif edilmektedir. *Prealatura nullius* da denilen ve 19. yüzyıldan önce bazı kiliselere bahşedilmiş olan bu statü Escrivá’nın Madrid’teki rahiplik günlerinden beri hayalidir. Birbiri ardına gelen üç papanın (XII. Pius, XXIII. Jean ve VI. Paul) bu isteği reddetmelerine rağmen nihayet Papa II. Jean Paul sayesinde Opus Dei organizasyonuna bu statü verilmiştir.¹¹

Bu statüye göre Opus Dei üyeleri yerel piskoposlarına değil de Roma’da bulunan genel başkanlarına bağlıdırlar. Grubun tenkit edilen yönlerinden birisi olan bu statü sayesinde Opus Dei sadece papaya bağımlı ve ona karşı sorumlu olarak faaliyetlerini sürdürür.

Opus Dei Üyeleri

Opus Dei, rahipler ve din adamı olmayan kişilerden oluşur.¹² Din adamı olmayan üyeler seküler alanlarda çalışmaya devam etmekle birlikte Opus Dei’nin sıkı bir manevi kontrolü altındadırlar. Bütün Opus Dei üyeleri “hayat planı” denilen ve günlük ayın, tesbih, dini kitap okuma ve zikir gibi ibadetlerin yanısıra Opus Dei’ye ait özel dua ve adetleri de yerine getirmekle mesuldürlar.

Opus Dei üyeleri önem sıralarına göre beş sınıfa ayrılmıştır:

Numerary (Tam Üye) üyeler evlenmemiş ve genellikle Opus Dei evlerinde yaşayan insanlardır. Bunlar gündüzleri işlerinde çalışırlar ve kazandıkları tüm maaşlarını Opus Dei’ye verir, karşılığında da sadece küçük bir harçlık alırlar. Bu üyelerin gelen ve giden tüm mektupları ev sorumlusu tarafından kontrol edilir. Ayrıca aşağıda daha teferruatlı olarak ele alınacak bazı çile ibadetlerini de yerine getirirler.

¹¹ Papalık Bildirisi, *Ut Sit*, 28 Kasım 1982.

¹² Öncelikle belirtilmesi gereken husus, insanlar Opus Dei’ye üye olmak için müraaat edemezler. Ancak daha önceden Opus Dei üyesi olan kişiler tarafından “fishing – balık tutma” yöntemiyle organizasyona alınırlar (Estruch, Juan, 1995:xvi)

Numerary rahipler aslında Opus Dei'ye din adamı olmayan üyeler olarak kabul edilmişlerdir, fakat yeteneklerine göre Opus Dei üst yönetimi tarafından seçilerek rahip yapılırlar. Bu üyeler piskoposluk içinde yüksek görevlere getirilirler ve ayrıca bazılarının da Vatikan'da önemli vazifeleri vardır. Her Opus Dei evinde bu rahiplerden bir tane bulunur ve evin tüm yönetimi ile ayinlerin yapılması, günah çıkarma ve üyelerin manevi eğitimi hep bu rahiplerin kontrolü altındadır. Numerary'ler arasında da bazı dereceler vardır. Opus Dei Genel Başkanı tarafından seçilen "inscriti - kaydedilmişler" cemaatin yönetiminde başkana yardımcı olurlar ve bunlar arasından "seçici - elector" pozisyonuna getirilenler de genel başkan seçerler.

Supernumerary (Yarı Üye) üyeler ise evlenebilir ve aileleriyle birlikte yaşayabilirler. Numerary'ler gibi "hayat planı"ni takip etmekle birlikte numerary hayatın pek çok detayından habersizdirler. Gelirlerinin büyük bir kısmını Opus Dei'ye bağışlarlar. Aynı şekilde, bu üyeler organizasyon hakkında çok fazla malumat sahibi değildirler. Opus Dei'nin bugünkü üyelerinin çoğunluğu numerary olup üst yönetim supernumerary'leri çoğunluk haline getirmeye çalışmaktadır.

Yardımcı Opus Dei Üyeleri ise daha çok üniversite eğitimi almamış, fiziki sağlık veya psikolojik sebeplerden numerary olamamış ve ailevi sebeplerden ötürü Opus Dei evlerinde kalamayan ama yine de evlenmeyen kişilerdir.

Numerary Yardımcıları Opus Dei evlerinin temizlik gibi işleriyle uğraşan kadın üyelerdir. Bunlar Opus Dei evlerinde ikamet ederler ve evlenmezler. Aynı evlerde kalmalarına rağmen erkek üyelerle hiç bir şekilde ilişkileri olamaz. Erkekler kadınların bölümüne giremezler, tek bağlantı noktası ise kapalı devre telefonlardır. Telefon görüşmelerinde de asla isim söylenmez, sadece gerekli bilgi alışverişi yapılabilir. Bu kadınlar her zaman sıkı denetim altındadırlar; mesela, yardımcılar beraberlerinde bir başka üye olmaksızın yolda yalnız yürüyemezler. Yardımcılar genellikle eğitimsiz kızlar veya kadınlardır; Almanya'da bu yardımcılar çoğunlukla İspanyol kadınlardır, zira hemen hemen hiç bir Alman kadını bu tip hizmetleri yerine getirmeye veya bu tarz bir hayat sürmeye hazır değildir.¹³ Bayan üyelere dini hizmet veren rahipler sadece günah çıkarma kulübesinin içindeyken veya onların eğitimleriyle ilgili olmak kaydıyla yanlarında bir başka bayan üye olmak şartıyla konuşabilirler.

Opus Dei'nin İş Ortakları mali yardımda bulunurlar ama aslında Opus Dei üyeleri sayılmazlar. Diğer bütün üyelerin katolik olmaları şart iken bunlar için böyle bir zorunluluk söz konusu değildir. Aslında Opus Dei Katolik Kilisesi içinde katolik olmayanların da üyeliğe kabul edildikleri tek kuruluştur.

Üyelik Süreci

Opus Dei'nin ve Vatikan'ın kaynaklarına göre bugün dünya üzerinde yaklaşık 80.000 kişi Opus Dei üyesidir. Üyelerin en çok bulunduğu ülkeler ise İspanya, İngiltere, İtalya, İrlanda, Kanada, Meksika, Japonya, Avustralya, Filipinler, Orta ve Güney Amerika ülkeleri ile Amerika Birleşik Devletleri'dir.

İnsanlar neden Opus Dei üyesi olurlar? Bu soruya verilecek en iyi cevap, “çünkü Tanrı'dan bir çağrı almışlardır” olabilir. Fakat genellikle pratikte daha önce üye olmuş birisinden etkilenir ve Opus Dei'ye katılmak kendisine de cazip gelebilir. Üye olmak için kişinin yaşı, mesleği, geliri ve sosyal statüsü önemli değildir. Bunların yerine önemli olan kişinin Opus Dei program ve ruhuna uygun olarak yaşamak isteği ve bu konudaki kararlılığıdır. Bu kararlılık kişinin bir Opus Dei üyesi olarak kazanacağı haklar ile yerine getirmesi gereken vazifeleri belirten bir ticari anlaşmaya benzeyen kontrat imzalanmasıyla gösterilir.

Aslında üyelik sürecinin sadece bir kontratın imzalanması ile hemen başlayacağı anlayışı da pek doğru değildir. Zira, “Opus Dei'ye ne zaman katıldın?” gibi basit bir soruya numerary üye en azından beş farklı biçimde cevap verebilir. Bu sorunun cevabı öncelikle numerary'nin karşısındaki kişinin kim olduğu ve kendisinin Opus Dei hakkında ne kadar detaylı bilgi vereceğine karar vermesine bağlıdır. Bu durumlarda numerary yalan söylediğini hiç düşünmeden gerçekleri çarpıtmaya zaten alışkındır.¹⁴

14,5 yaşındaki bir çocuk “aday” olabilmesine karşılık¹⁵, ferdin Opus Dei'ye katılabilmesi için istenilen yaş sınırı 16,5 olmasına rağmen 18 yaşından önce her hangi bir anlaşma imzalanmaz, veya imzalanmış olsa bile geçerli olmaz. 23 yaşından önce de bir ömür sürecek bir kararlılık kabul edilmez. Dolayısıyla, bir Opus Dei üyesi bu dönemlerden her hangi birisinde piskoposluğa katılmış olabilirler.

Üyeler için Opus Dei programı şu dört kelime ile özetlenebilir: Tanrı'dan çağrı (*vocation*), iş, piskoposluk ve eğitim.¹⁶ Organizasyonun kendisinin belirlediği bu prensip sayesinde Opus Dei, üyelerinin tüm hayatlarını piskoposluk etrafında şekillendirmekte ve hatta dış dünya ile ilişkilerini sıkı bir kontrol altına almaktadır. Üyelerin evlere gelen ve giden bütün mektupları okunduğu gibi, ailelerinin resimlerini taşımalarına, eski arkadaşlarıyla ilişkilerini devam ettirmeye, sosyal faaliyetlere katılmaya ve hat-

14 Üyelik sürecinin ayrıntıları için bkz. Tapia 1997; DiNicola, Tammy. 1994. “Joining Opus Dei”, *Free Inquiry*, (22.12.94), c. 15, n. 1, s. 25-27. ve Fuertes, Jesus Puertas 1994. “The masked, dangerous cult”, *Free Inquiry*, 22/12/94, c. 15, n. 1, s. 16-20.

15 14,5 yaş sınırı Opus Dei üyeleri için önemli bir husustur, zira Escrivá'nın kendisi bu yaştaiken karın üzerinde yalınayak yürüyen bir papaz görmüş ve Tanrı'nın kendisinden olağanüstü bir şey beklediğini hissetmiştir (Fuertes, 1994: 19).

16 Shaw, Russell 1985. *Working for God the World Over: What is Opus Dei?*, Milwaukee, WI.: Sells Printing co.

ta aile toplantılarına –mesela kardeşlerinin doğum günü- katılmaya izin verilmmez. Artık zamanlarını tamamen “yeni aileleri”ne ayırmalıdır¹⁷; zira “eski dostlarla ilişkiyi sürdürmek zaman israfıdır ve kullanılan bu zaman da artık bize ait değildir”.¹⁸

Opus Dei’ye katılan üyelerden yukarıda sayılan fedakârlıkların yanısıra günlük olarak bazı şiddete yönelik uygulamalar da istenir. Bazı İslam tarihatlarında da olduğu söylenen ve kişinin self-disipline ulaşmasını hedefleyen bu çeşit şahsi faaliyetlere Opus Dei’de rastlanmaktadır. Opus Dei numerary’lerinin tatbik ettikleri çile (*corporal mortification*) uygulamalarından bazıları şöyledir:

1. Cilice: Kilisenin bayram ve pazar günleri hariç her gün iki saat boyunca bacakların üst kısmına dikenli bir zincir bağlanır. Opus Dei üyeleri bu uygulamayı nadiren itiraf ederler. Bu çile insanın etinde deliklere yol açar ve bu sebeple Opus Dei üyeleri diğerlerinin yanında mayo giymemeye dikkat ederler.

2. Disiplin: Makrameye benzeyen bir kırbaç ile kalçalara ve sırta vurulur. Normalde haftada bir gün yapılan bu çile eğer üst yetkililerden izin alınabilirse daha sık yapılabilir. Escrivá’nın bu uygulamayı çok sevdiği hat-ta banyonun duvarlarının kan içinde kaldığı anlatılmaktadır.

3. Soğuk Duş: Numerary’lerin çoğu her gün soğuk duş alırlar ve bu fedakârlıklarını halihazırdaki genel başkanın niyetlerinin gerçekleşmesi için adarlar.

Kadın Numerary’ler

Yataklarının üzerine konmuş tahta üzerinde uyurlar.

Escrivá kadınların daha şehvetli olduğuna inandığı için daha çok disiplin uygulamalarını istemiştir.

Sigara içemez ve barlara gidemezler.

Erkek Numerary’ler

Haftada bir gün yerde uyurlar.

Haftada bir gün yastıksız uyurlar.

Sigara içebilir ve yeni üyeler kazandırmak için barlara gidebilirler.

4. Yemekler: Numerary’ler genelde her yemekte mesela, kahvelerini şeker-siz içmek, tatlı yememek veya ikinci bir yemek almamak gibi küçük bir çile uygulurlar. Opus Dei üyeleri Katolik Kilisesi’nin resmen istediği gün-lerde oruç tutarlar ama daha fazla oruç tutmak için üstlerinden izin almak zorundadırlar.

5. Kahramanlık (Heroic) dakikası: Sabahleyin kapıları çalındığında numerary’lerin hemen yataklarından fırlayıp yeri öpmeleri ve bu esnada “Serviam” (Latince, “hizmet edeceğim”) demeleri beklenir.

¹⁷ Fuertes, 1994:16

¹⁸ Moreno, Maria Angustias 1976. *El Opus Dei, anexo a una historia*, Barcelona: Planeta.

6. Sessizlikler: Her gece nefis muhasebesi yapıldıktan sonra ertesi gün sabah yapılacak ayine kadar birbirleriyle konuşmazlar; mesela sabahları “günaydın” gibi selamlamalardan kaçınırlar. Öğleden sonra da akşam yemeğine kadar konuşulmaz. Numerary’ler pazar günleri de özellikle öğleden sonra müzik dinleyemezler. Bunlara ilaveten *jaculatorias* denilen bir çeşit zikir de günün her saati yapılmalıdır.¹⁹

Opus Dei’ye Yöneltilen Eleştiriler

Opus Dei’nin üye kazanma taktikleri ve özellikle de üyelerin sadece Opus Dei rahiplerine günah çıkarma hususundaki ısrarcı tavırları da sık sık eleştirilmiştir. Bir cizvit papazı olan James Martin (SJ) *America* dergisinde yayınlanan makalesinde Opus Dei üyelerinin grup halinde günah çıkarmaya zorlandıklarını tespit etmiş ve bu durumu Opus Dei yöneticilerine sorduğunda kendisine “diğer papazların Opus Dei üyelerini anlayamayıp onları yanlış yönlendirilebilecekleri” şeklinde bir açıklama yapılmıştır.²⁰

Opus Dei üyeleri hakkında yapılan en büyük eleştiri onların üyeliklerini ve üye sayılarını saklamaları istenmesidir. Her ne kadar Opus Dei yetkilileri kendi organizasyonlarını bir “açık kitap”²¹ olarak lanse etmeye çalışsalar da *Statutes of Opus Dei*’nin 190. maddesi “üyelerin sayıları gizli tutulmalı, hatta başkalarıyla bu konular hiç konuşulmamalıdır. Üye, hiç kimseye kendisinin bir Opus Dei üyesi olduğunu açıklamamalıdır”²² şeklindedir. Opus Dei hiç bir zaman mali durumu veya üyeleriyle ilgili herhangi bir açıklama²³ yapmadığı gibi dahil olduğu faaliyetlerde de isminin geçmemesine özen gösterir.²⁴

Görünüşte iyi niyetli olmalarına rağmen Opus Dei dünyanın pek çok ülkesinde çeşitli problemlerle karşılaşmaktadırlar. Piskoposluk üyelerinin

19 DiNicola 1994; Ostling, Richard N. 1984. “Building God’s Global Castle: Opus Dei is a Highly Controversial Movement in Catholicism”, *Time*, (11 Haziran 1984), sayı 123, s. 74-77 ve Fuertes 1994.

20 Martin, James 1995. “Opus Dei in the United States”, *America*, 25.2.1995, c. 172, sayı 6, s. 8-17.

21 Shaw, Russell 1985; O’Connor, William. 1991. *Opus Dei: An Open Book*, Dublin: Mercier Press Limited.

22 Jones, Thomas 1995. “In Perils of Opus Dei: The Papal Underground”, *The Perilous Times*, Mayıs, 95.

23 Şahsi piskoposluk statüsünden dolayı yaptığı işlerin raporunu ancak ve sadece papaya 5 yıllık raporlar halinde sunar (Hutchison, Robert. 1997. “Inside Story: The Vatican’s Own Cult Members of Opus Dei Claim...”, *The Guardian*. [10 Eylül 1997]).

24 Urquhart, Gordon 1995. *The Pope’s Armada: Unlocking the Secrets of Mysterious and Powerful New Sects in the Church*, Londra: Bantam Press. ve Walsh, Michael 1992. *Opus Dei. An Investigation into the Secret Society Struggling for Power within the Roman Catholic Church*, San Francisco: HarperCollins.

aileleri üyelik sürecinin hemen hemen tamamen dışındadırlar. Hatta Opus Dei üyelerinden kendi kararları hakkında bilgi vermemelerini ister. Üye kazanma çalışmaları da benzer kült gruplarının taktiklerine benzediği için de eleştirilmektedir.

Endoktrine ettikleri üyelerinin hem paralarını (üyeler maaşlarını Opus Dei'ye vermek zorundadırlar) hem de zamanlarını (üyelerin zamanlarının çoğu Opus Dei için harcanmaktadır) çalan bu organizasyon aynı zamanda bu üyeleri de aslında topluma faydalı birer fert olabileceksen anne-babalarından, kardeşlerinden, eşlerinden ve arkadaşlarından da çalmaktadır.

Escrivá'nın aziz ilan edilme süreci ve Banco Ambrosiano Skandalı

Escrivá'nın aziz ilan edilme süreci başlı başına bir eleştiri konusudur; zira ölümünün üzerinden sadece 17 sene sonra "kutsanmış" ilan edilmesi Katolik Kilisesi tarihinde bir rekordur.²⁵ Pek çok aday için bu süreç en az elli yıl, hatta bazı durumlarda asırlar sürebilmektedir. Bununla ilgili olarak Banco Ambrosiano skandalı²⁶ eleştirilenler için önemli bir olaydır. Zira, bu bankanın uğradığı yaklaşık 1.25 milyar dolarlık zarar Opus Dei tarafından karşılanmıştır. Banco Ambrosiano, Michele Sindona'nın sahibi ve Roberto Calvi'nin de genel müdürü olduğu bir Milano bankasıdır. Calvi'nin cesedi 18 Haziran 1982 sabahı ceplerinde tuğla ve taşlar ile yaklaşık 15,000 USD bulunduğu halde Londra'nın Blackfriars köprüsünün altında asılmış vaziyette bulununca araştırmalar başlamış ve Vatikan bağlantıları yavaş yavaş ortaya çıkmıştır. Banco Ambrosiano ile ilgili skandalı açıklayabilmek için önce Vatikan'ın mali idaresine kısaca bakmak faydalı olacaktır.

1870'de II. Victor Emanuel zamanında papalık otoritesi sadece Roma'nın bir bölümüne tahdit edilmiş ve böylece papa ile Vatikan'da yaşayanlar bu kararı protesto ederek hapishanedeymiş gibi "gönüllü mahkumlar"

25 Pepper, Curtis Bill 1992. "Communion of Saints: Opus Dei, Advocatus Papae", *Nation*, 3.8.92, c. 255, sayı: 4, s. 139-140.

26 Bu skandalla ilgili pek çok kaynak arasında özellikle bkz. Blustein, Paul ve Jane Mayer, 1982. "Milan Mystery: How the June Suicide of Ambrosiano's Chief Exposed a Murky Maze", *The Wall Street Journal* (30 Ağustos 1982); Macleod, Alison, 1982. "The Pope's Fallible Banker," *Euromoney* (Ekim 1982), s. 56-65; Blustein, Paul, 1982. "Prelate's Problems: How the Vatican Bank Got Itself Implicated in Ambrosiano Scandal", *The Wall Street Journal* (23 Kasım 1982); Gurwin, Larry, 1983. *The Calvi Affair*, Londra: Macmillan; Cornwell, Rupert, 1983. *God's Banker: An Account of the Life and Death of Roberto Calvi*, Londra: Victor Gollancz; Tosches, Nick, 1986. *Power on Earth [Michele Sindona]*, New York: Arbor House.; Colby, Laura, 1987. "Italian Imbroglia: Vatican Bank Played a Central Role in Fall of Banco Ambrosiano", *The Wall Street Journal* (27 Nisan 1987). Genel olarak Vatikan'ın mali politikaları ile ilgili de şu çalışmalara bakılabilir: Basset, W. ve Peter Huizing (der), 1979. *The Finances of the Church*, New York: The Seabury Press.; Cava, Ralph Della, 1996. "Financing the Faith: The Case of Roman Catholicism", *Journal of Church & State*, (Kış, 93), cilt 35, sayı 1, s. 37-59.; LoBello, Nino, 1968. *The Vatican Empire*, New York: Trident Press.

olarak dışarı hiç çıkmamışlardır. Fakat bu durum 1929 senesinde Benito Mussolini'nin faşist partisinin iktidara gelmesiyle değişmiş ve İtalyan hükümeti ile Vatikan devleti arasında Lateran Anlaşması yapılarak Kilise'ye Vatikan dışında da bazı toprakların kontrolü verilmiştir. Hatta papalığın yaptığı yatırımlardan vergi alınmamaktadır. Lateran anlaşmasından gelen paralar 1942 yılında papa XII. Pius zamanında kurulan Istituto per le Opere de Religioni (Dini İşler Enstitüsü - IOR)'nin kontrolüne verilmiştir. Bernardino Nogara'nın ilk başkanı olduğu bu Vatikan Bankası diğer "katolik" bankalarının aksine (çünkü İncil'de riba hoş görülmemektedir) faizle kredi vermeye başlamıştır. 1970'lerden itibaren İtalya'da iki çeşit bankacılık mevcuttur. Bir yanda "normal" bankalar varken öte yandan "katolik" bankalar olarak bilinen ve Kilise ve onun görevlileriyle iş yapan kurumlar varlıklarını sürdürmektedir. Fakat daha sonraları bu kurumlarda elde edilen kâr başka alanlarda, özellikle de Amerikan borsasında General Motors, Gulf Oil, Bethlehem Steel, TWA, IBM ve benzeri büyük şirketlerin hisse senetlerine yatırılmaya başlanmıştır. 1971 yılında papa VI. Paul kendisinin *bodyguard*lığını yapan Amerikalı bir başpiskoposu -Paul Marcinkus- Vatikan Bank'ın başına getirir. Bu arada Roberto Calvi de Banco Ambrosiano'nun başkanı olmuştur. Bir "katolik" bankası olan Ambrosiano'nun tüzüğüne göre hiç kimse %5'ten fazla hisse sahibi olamamaktadır. Calvi bankaya özellikle de IOR tarafından yatırılan paraları ülke dışına çıkarmakta ve hayali şirketlere yatırmaktadır. Sonuçta Ambrosiano 1.25 milyar USD açık vermiştir ve bu miktarın da en azından 400.000 USD'lık kısmı tamamen kayıptı. Uzun yıllar Michele Sindona ile ortak işler yapan Başpiskopos Marcinkus da Sindona'yı hiç tanımadıklarını ve para kayıplarının olmadığını bile ileri sürmüştür.²⁷ Fakat gizli yapılan pazarlıklar sonucunda Opus Dei bu parayı IOR'ye vermeyi kabul etmiş, böylece kurucularının azizlik işlemleri de bir hayli "kolaylaşmıştır".

Madrid ve Roma dini mahkemelerinde Escrivá aleyhinde, yani onun kötü huylu ve anti-semitik oluşuyla ilgili tanık ifadeleri süreci kontrol eden kurul tarafından kabul edilmemiştir. Bu mahkemelerde 92 şahit dinlenmiş ve Opus Dei yetkililerinin ısrarına göre bunlardan 11 tanesi aleyhte söz almışlardır. Fakat pek çok insanın şahitlik talepleri reddedilmiştir. Bunlardan birisi de şimdi California Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yapan Maria del Carmen Tapia'dır.²⁸ Roma'da Escrivá'nın hemen yanında numerary olarak 18 yılını geçiren Tapia bu tecrübesini *Beyond the Threshold: A Life in Opus Dei* isimli kitabında anlatmıştır. Söz verilmeyen bir diğer kişi de ailesi Escrivá'nın iç savaş sırasında İspanya'dan kaçmasını sağlayan Miguel Fisac isimli bir mimardır. Escrivá'yı yaklaşık yirmi yıl tanıyan Fisac'a göre o herkesin aleyhinde konuşan bir insandı. 1985 yılında 22 senelik Opus Dei üyeliğinden istifa eden rahip Vladimir Feltzman

27 *The Irish Times*, 29 Ağustos 1998. "Three bankers, brought scandal to the Vatican".

28 Rodriguez, Pepe 1992. "Interview with Maria del Carmen Tapia," *Revista* 16, 25 Mayıs 1992.

da Escrivá'nın "Hitler'in boşu boşuna 6 milyon yahudinin ölümünden sorumlu tutulduğunu halbuki sadece 4 milyon tanesini öldürebildiğini" söylediğini hatırlamaktadır. II. Vatikan Konsili'nin kararlarından pek memnun olmayan Escrivá ve onun halefi del Portillo "1967 senesinde Yunanistan'a giderek Opus Dei'nin Yunan Ortodoks Kilisesi içinde bir yere sahip olmasını talep etmişlerdir".

Aziz ilan edilme sürecinde yer alan 9 rahipten sekizinin İtalyan olması da bir başka eleştiri konusudur. Zira İspanyol ilahiyatçıların çoğunun Opus Dei'ye karşı oldukları bilinmektedir. Soruşturmayı yürüten dokuz hakimnin ikisi onun aziz olmasına itiraz etmiş fakat normalde bu durumda sürecin daha derin bir araştırma yapılabilmesi için bir hayli gecikmesi söz konusu iken kısa zamanda karara varılmıştır. Kurula yakın bir piskoposa göre ihtilaf papaya iletilmiş ama papa onun aziz olduğundan emin olduğu için itirazı dikkate almamıştır. Karol Wojtyła'nın (II. Jean Paul) papa olmadan önce Escrivá'nın mezarında dua ettiği bilinmektedir.²⁹ Papanın bizzat kendisi Opus Dei'nin Franco İspanyasında doğduğunu, Latin Amerika ülkelerinde sağcı iktidarları desteklediğini çok iyi bilmektedir.³⁰ Fakat bütün bunlara rağmen papanın Escrivá hakkındaki düşüncelerinde hiç bir değişiklik olmamıştır. Kendisini uyaran piskoposlara da kızarak aşağılamıştır. Papalığı döneminde Opus Dei üyelerinden 13 tanesini piskopos tayin etmiş, Vatikan'ın önemli görevlerine onları getirmiştir, mesela Vatikan'ın basın sözcüsü Joaquín Navarro-Valls ile aziz ilan etme kurulunun mucizeleri araştırma komisyonunun başında yer alan kalp cerrahı Dr. Raffaello Cortesini de bir Opus Dei üyesidir.³¹ Hatta, emekli Kardinal Silvio Oddi gibi Opus Dei sempatanları bile Escrivá'nın aziz ilan edilme sürecini hızlandırmaya çalışmalarının Opus Dei'ye "faydadan çok zarar" getirdiğini belirtmiştir.

Sonuç

İnsanlara genel olarak, hayatlarını hıristiyanlığın temel inançları doğrultusunda yaşayabilecekleri inancının verilmesi belki de tenkit edilemeyecek bir prensiptir. Fakat Opus Dei'nin gizli bir örgüt olmaktan çıkıp üyelerine karşı daha demokratik bir tavır alması lazımdır. Fertler sansür olmaksızın gerek dünyevi gerekse uhrevi meselelerde rahatça düşünebilmeli, istedikleri kitapları okuyabilmeli, faşist bir siyasi ideoloji yerine daha çok "komşunu seveceksin" tarzında dini tavsiyelerde bulunulmalıdır.

Kapitalist bir anlayışın giderek yaygınlaşmasına rağmen bu dünyada bazı insanların (numerary üyeler) kazançlarını olduğu gibi böyle bir kuruma

29 Opus Dei'nin Polonya'daki bağımsızlık hareketleri esnasında Dayanışma (*Solidarity*) sendikasını desteklemesi Karol Wojtyła'nın sempatisini kazanmayı sağlamıştır. Nitekim, II. Jean Paul ismiyle papa seçildikten sonra cemaat onun papalığı altında Şahsi Piskoposluk statüsüne yükseltilmiş ve aziz ilan edilme süreci hızla başlatılmıştır (Fuentes, 1994: 18).

30 Lernaux 1989.

31 Pepper, 1992; Woodward, K.L.; Dickey, C.; Hinckle, Pia 1992. "A Questionable Saint", *Newsweek*, 13.1.92, c. 119, n. 2, s. 58.

bağışlamaları gerçekten önemli bir olgudur. Bu da modernizmle birlikte dünyanın genel olarak bir seküler hayat tarzına doğru gideceği tezlerini tekrar sorgulamamıza yol açmalıdır.

Son olarak, Rönesans'tan beri ilk defa seküler ve dini dünyaların tekrar bir araya getirilmesine çalışan böyle bir oluşum kaygıyla karşılanmalıdır. Katolik Kilisesi'nin yeniden Orta Çağ'da olduğu gibi toplumun merkezine yerleştirilmesi amacı belki de masum bir fikir olarak algılanabilirdi; ancak bunu gerçekleştirebilmek için bir takım gizli ve otoriteryan oluşumlar içine girmek veya insanlara "en doğru yol bizim yolumuzdur" türünde telkinlerde bulunarak onları kandırmaya çalışmak bu masumane amaçın gerçekleşmesinin önündeki en büyük engellerdendir.